

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitvoerende samenwerkingsovereenkomsten spoorinvesteringen

1. INHOUDELIJK

Tijdens haar vergadering van 15 december 2017 (zie VR PV 2017/45 punt 0068), besliste de Vlaamse Regering o.m. haar goedkeuring te hechten aan:

- het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de financiering van de strategische spoorweginfrastructuren en aan de bijbehorende bijlagen 1 en 2,
- de invulling van de Vlaamse spoorprioriteiten en de bijkomende financiering van 100 miljoen euro cofinanciering;

Krachtens artikel 92bis, §1, tweede lid van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, hebben de samenwerkingsakkoorden tussen de federale Staat en de gewesten eerst gevolg nadat zij de instemming hebben verkregen van de bevoegde parlementen.

Tijdens de vergadering van het Executief Comité van de Ministers van Mobiliteit van 23 april 2018 werd goedkeuring verleend aan de volgende drie uitvoerende samenwerkingsakkoorden inzake spoorinvesteringen ter uitvoering van het globaal samenwerkingsakkoord dat door het Overlegcomité van 20 december 2017 werd goedgekeurd:

- het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de voltooiing van de GEN-werken;
- het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de realisatie van prioritaire spoorwegprojecten die genieten van bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 92bis, § 4nonies van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980;
- het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de vaststelling en de financiering van de strategische spoorwegprojecten gelet op de prioriteiten op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de voltooiing van de GEN-werken omvat de modaliteiten over

- de algemene bepalingen (art. 1);
- de uit te voeren GEN-werken (art. 2-4);
- de financiering en verbintenissen (artikelen 5-7);
- de opvolging (art. 8);
- de duur van het uitvoerend samenwerkingsovereenkomst (art. 9);
- de inwerkingtreding (art. 10).

De volgende drie bijlagen maken deel uit van het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de voltooiing van de GEN-werken:

- Projectfiche RER-GEN:
  - o Verbinding Watermaal-Schuman-Josafat
  - o L50A Brussel-Denderleeuw
  - o L124 Ukkel-Nijvel
  - o L161 Watermaal – splitsing Louvain-la-Neuve
- Algemene voorwaarden m.b.t. de uitvoering van het GEN-project.
- Methodologie inzake het toezicht en reporting betreffende de gewestelijke prioritaire spoorwegprojecten.

Het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de realisatie van prioritaire spoorwegprojecten die genieten van bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 92bis, § 4nonies van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 regelt volgende aspecten:

- Algemene bepalingen (art. 1): verwijzing naar het globaal samenwerkingsakkoord en naar De Werkvennootschap die voor het Vlaamse Gewest optreedt.
- Voorwerp (art. 2-3): de bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest alsook de beschrijving van elk van de projecten en de planning ervan.
- Financiering en verbintenissen (art. 4-10):

Voor elk project dat Vlaamse bijkomende financiering geniet, zullen het Vlaamse Gewest, de federale overheid, Infrabel en de NMBS een projectgebonden uitvoeringscontract afsluiten dat minimaal de bepalingen bevat van het model voor, hetzij Infrabel, hetzij de NMBS.

Infrabel en de NMBS treden op als exclusieve opdrachtgever, aanbestedende overheid en bouwheer in het kader van de projecten. Een afwijking van de voormelde hoedanigheden voor de projecten inzake combi-mobiliteit en de daaruit voortvloeiende taakverdeling tussen de Werkvennootschap en de NMBS is mogelijk.

De federale Staat engageert zich ertoe om via de projectgebonden uitvoeringscontracten alle noodzakelijke maatregelen te nemen opdat Infrabel en de NMBS de werken en studies kunnen uitvoeren. Het Vlaamse Gewest engageert zich ertoe om bijkomende financiering

ter beschikking te stellen opdat Infrabel en de NMBS de voorziene werken en studies kunnen uitvoeren.

Het aandeel in de financiering van het Vlaamse Gewest is een maximaal bedrag per project dat in geen geval overschreden zal worden. Er kan in geen geval door de federale overheid, Infrabel of de NMBS een schuldvordering worden verhaald voor bedragen bovenop het maximaal aandeel van de Vlaamse bijkomende financiering.

De financiering van het Vlaamse Gewest wordt verstrekt voor concrete en objectief verifieerbare prestaties, nl. studies, werken, en aanverwante diensten. In geen geval zal de financiering van het Vlaamse Gewest worden gebruikt om andere kosten te vergoeden dan de kosten verbonden aan de realisatie van de projecten.

- Samenwerking en gezamenlijke opvolging (art. 11–15):

De projectgebonden uitvoeringscontracten bepalen de modaliteiten inzake de samenwerking tussen de partijen, Infrabel en/of de NMBS en De Werkvennootschap. In het projectgebonden uitvoeringscontract nemen partijen een concrete timing op voor de uitvoering van de studies (m.i.v. studies inzake haalbaarheid en technische realisatie), het ontwerp en de realisatie van het desbetreffende project.

De projectgebonden uitvoeringscontracten bepalen de modaliteiten voor de oprichting van een stuurgroep. Deze stuurgroep kan, ongeacht de andere taken die haar worden voorbehouden in het projectgebonden uitvoeringscontract, beslissingen nemen wanneer blijkt dat de ontvangen informatie-elementen die voortvloeien uit het proces van toezicht noodzaken bepaalde knopen door te hakken m.b.t. de sturing van de studies en de werken, verzekerd door NMBS en Infrabel.

- Duur van het akkoord (art. 16).
- Slotbepalingen (art. 17).

De volgende zes bijlagen maken deel uit van het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de realisatie van prioritaire spoorwegprojecten die genieten van bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 92bis, § 4nonies van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980:

- Bijlage 1: Tabel van de Vlaamse prioritaire spoorwegprojecten
- Bijlage 2: Projectfiches
- Bijlage 3: Model van projectgebonden uitvoeringscontract
  - o Model van projectgebonden uitvoeringsovereenkomst met Infrabel
  - o Model van projectgebonden uitvoeringsovereenkomst met de NMBS (in het kader van de combimobiliteit)
- Bijlage 4: Algemene voorwaarden Infrabel/de NMBS
- Bijlage 5: Rapportering en opvolging
- Bijlage 6: Streefdata voor de afsluiting van de projectgebonden uitvoeringscontracten

Het uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de vaststelling en de financiering van de strategische spoorwegprojecten gelet op de prioriteiten op het grondgebied van het Vlaamse Gewest omvat de algemene bepalingen (art. 1-2),

de lijst en planning van de strategische spoorwegprojecten gelet op de prioriteiten op het grondgebied van het Vlaamse Gewest (art. 3) en de slotbepalingen (art. 4).

Er wordt voorgesteld aan de Vlaamse Regering de goedkeuring te verlenen aan de drie voormelde uitvoerende samenwerkingsovereenkomsten (inclusief de bijlagen).

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor de co-financiering van de Vlaamse Spoorprioriteiten is een totaal bedrag van 100 miljoen euro courant voorzien, waarvan de vastlegging wordt gespreid over de looptijd van het strategisch meerjareninvesteringsplan Infrabel/NMBS.

De kredieten voorzien op het begrotingsartikel MBU-3MFF2AE-WT: CO- EN PREFINANCIERING zullen hiertoe worden aangewend.

Project (mio€courant)	Federale bijdrage	Vlaamse co-financiering	Totaal
V-1: beseinen regelmatig gebruikte spoorbundels Antwerpen Rechteroever: volledig project	12,9		12,9
V-1: Vlaamse cofinanciering studies tot en met realisatie		5,0	5,0
			17,9
V-2: L59 Antwerpen–Gent: derde spoor tussen Lokeren en Sint-Niklaas: studies en eerste werken (afschaffing overwegen)	16,1		16,1
V-2: Vlaamse cofinanciering studies		1,0	1,0
V-2: Vlaamse cofinanciering werken		19,7	19,7
			36,8
V-3 en V-4: L15 Zonhoven en Balen en L18 Hasselt-Neerpelt: elektrificatie L15 – volledig project L18 – studies en eerste werken	40,0		40,0
V-3 en V-4: VL cofinanciering studies en eerste werken	1,0	15,0	16,0
V-4: VL cofinanciering werken tot en met realisatie: L15 – elektrificatie		2,2	2,2
		14,7	14,7
			72,9
V-5 en 6: spoorlijn 58 Gent-Eeklo-Maldegem en spoorlijnen 204: studies en eerste werken voor lijn 204	1,0	10,0	11,0
V-5 en 6: cofinanciering studies en eerste werken		1,1	1,1
			12,1
V-7: spoorlijn 52 Puurs-Dendermonde: studies met het oog op realisatie	0,5		0,5
V-7: Vlaamse cofinanciering studies met het oog op realisatie		0,5	0,5
			1,0
V-8: spoorlijn 57 Aalst-Dendermonde: studies met het oog op realisatie	0,5		0,5
V-8: VL cofinanciering studies met het oog op realisatie		0,5	0,5
			1,0
V-9: spoorlijn 19 Mol-Neerpelt-Hamont: elektrificatie - volledig project	47,5		47,5
V-9: Vlaamse cofinanciering studies		1,0	1,0
V-9: Vlaams cofinanciering werken: fase korte termijn		5,0	5,0
V-9: Vlaamse cofinanciering werken: fase lange termijn		15,0	15,0
V-9: spoorlijn 19 Mol-Neerpelt-Hamont: elektrificatie fase lange termijn	15,0		15,0
			83,5
V-11: tweede spoorontsluiting haven van Antwerpen: studies + toevoeging vertakking Oude Landen	79,2		79,2
V-11: Vlaamse cofinanciering studies		2,0	2,0
V-11: Vlaamse cofinanciering werken Oude Landen en eerste werken 2 ^{de} spoorontsluiting			0,0
			81,2
V-10: bevorderen van de combi-mobiliteit in de GEN-zones Brussel, Antwerpen en Gent: volledig project	7,3		7,3
V-10: Vlaams cofinanciering studies + werken		7,3	7,3
			14,6
	221,0	100,0	321,0

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 9 mei 2018 en is gevoegd als bijlage.

De randvoorwaarden van het begrotingsakkoord van 14 december 2017 blijven van toepassing op dit dossier, een aanvullend begrotingsakkoord is niet vereist voor deze nota aan de Vlaamse Regering. De tabel met de spreiding van de Vlaamse cofinanciering in meerjarig perspectief is toegevoegd hieronder.

Project	Bijdrage	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mio€ courant									
V-1: beseinen regelmatig gebruikte spoorbundels Antwerpen rechteroever: volledig project	Federaal	0,21	2,21	3,76	2,71	4,01			
	VL cofin	0,08	0,86	1,46	2,60				
V-2: L59 Antwerpen-Gent: derde spoor tussen Lokeren en Sint-Niklaas: studies en eerste werken (afschaffen overwegen)	Federaal	0,20	0,16	0,17	0,28	0,29			
- Studies met het oog op de realisatie van het derde spoor	VL cofin		0,25	0,25	0,25	0,25			
- Werken ter voorbereiding van het derde spoor: afschaffen overwegen tussen Lokeren en Sint-Niklaas en aanpassen elektrische installaties (studies+werken)	Federaal						1,70		
	VL cofin	0,50	0,90	5,00	6,00	7,30			
- Werken met betrekking tot het derde spoor	Federaal						3,00	5,00	5,30
V-3: L15 Zonhoven-Balen: elektrificatie volledig project	Federaal	0,37	6,38	11,43	17,30	4,52			
	VL cofin	0,13	2,34	4,20	6,36	1,66			
V-4: L18 Hasselt-Neerpelt: studies en eerste werken	Federaal	0,10	0,20	0,20	0,20	0,20	0,10		
- Studies met het oog op realisatie	VL cofin								
Aanpassingen roosters in Hasselt + afschaffen overwegen L15 tussen Hasselt en Zonhoven	Federaal								
	VL cofin		0,50	0,50	3,00	3,00	4,00	3,20	3,00
V-5 en V-6: L58 Gent-Eeklo-Maldegem en L204: studies en eerste werken voor Lijn 204	Federaal	0,10	0,20	0,20	0,20	0,20	0,10		
- Studies met het oog op realisatie	VL cofin								
- Afschaffen van overwegen op L204	Federaal								
	VL cofin		0,50	0,50	3,00	4,00	3,10		
V-7: L52 Puurs-Dendermonde: Studies met het oog op realisatie	Federaal	0,20	0,10	0,10	0,10				
	VL cofin		0,10	0,10	0,10	0,20			
V-8: L57 Aalst-Dendermonde: Studies met het oog op realisatie	Federaal	0,20	0,10	0,10	0,10				
	VL cofin		0,10	0,10	0,10	0,20			
V-9: L19 Mol-Neerpelt-Hamont: elektrificatie – volledig project	Federaal	7,61	23,20	16,68					
- Elektrificatie bestaande spoor op L19	VL cofin								
- Werken korte termijn: verlengen perrons in alle stopplaatsen	Federaal								
	VL cofin		0,15	0,60	1,00	0,75			
- Perronwerken	VL cofin		0,15	0,60	1,00	0,75			
- Studies en werken lange termijn: Bouw en elektrificatie van een 2 ^{de} spoor tussen Neerpelt en Balen-Werkplaats	Federaal		0,20	0,76	0,72	7,19	6,13		
	VL cofin		0,21	0,81	0,77	7,67	6,54		
V-11 tweede spoorontsluiting haven van Antwerpen: studies+toevoeging vertakking Oude Landen	Federaal	1,00	11,60	26,90	26,50	11,20			
- Vertakking Oude Landen	VL cofin								
- Vergunningsprocedure 2 ^{de} havenontsluiting	Federaal	0,20	0,40	0,40	0,40	0,40	0,20		
	VL cofin	0,20	0,40	0,40	0,40	0,40	0,20		
V-10 Bevorderen van de combi-mobiliteit in de GEN zones Brussel, Antwerpen en Gent: volledig project Noorderkempen/Heverlee/Kapelle-op-den-Bos/Wijgmaal/Boortmeerbeek/Hemiksem/Ekeren/Zingem/Haaltert/Ede/Merchtem/Schoonaarde/Buggenhout/ Heist-op-den-Berg/ Ninove	Federaal	2,14	0,55	1,57	0,03	1,65	0,52	0,36	0,47
Zwijndrecht/Antwerpen-Luchtbal/Niel/Schelle/Hoboken-Polder/Nijlen/Haacht/Bouwel/Merelbeke/Tielen/Dilbeek/Kortenbergh/Erps-Kwerps/Asse/Burst/Tollebeek/Eppegem/Weerde/Essene-Lombeek/Herne/Sint-Martens-Bodegem/Appelterre	VL cofin	0,12	1,25	3,12	1,89	0,73	0,19		
Totaal	Federaal	12,33	45,30	62,26	48,54	29,67	11,75	5,36	5,78
	VL cofin	1,04	7,71	17,64	26,47	26,91	14,03	3,20	3,00

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a) personeel: het voorliggende ontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- b) werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- c) investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- d) ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten;
- e) conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de personeelsbestand en -budgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Voor het voorliggend voorontwerp van decreet is geen reguleringssimpactanalyse (RIA) vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan bijgaand ontwerp van uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de voltooiing van de GEN-werken
- 2° haar principiële goedkeuring te hechten aan bijgaand ontwerp van uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de realisatie van prioritaire spoorwegprojecten die genieten van bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 92bis, § 4nonies van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980
- 3° haar principiële goedkeuring te hechten aan bijgaand ontwerp van uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de vaststelling en de financiering van de strategische spoorwegprojecten gelet op de prioriteiten op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.
- 4° de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn te gelasten met de verdere opvolging van deze beslissing.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Bijlagen:

- Uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de voltooiing van de GEN-werken, inclusief de bijlagen.
- Uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de realisatie van prioritaire spoorwegprojecten die genieten van bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 92bis, § 4nonies van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, inclusief de bijlagen.
- Uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de vaststelling en de financiering van de strategische spoorwegprojecten gelet op de prioriteiten op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, inclusief de bijlagen.
- Advies van 9 mei 2018 van de Inspectie van Financiën.